

Proeve van minnezangen en idyllen. Deel 3

Hendrik Tollens

bron

Hendrik Tollens, *Proeve van minnezangen en idyllen. Deel 3*. Pieter Johannes Uylenbroek, Amsterdam 1805

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/toll003proe05_01/colofon.php

© 2018 dbnl

[Voorwoord]

De goedkeuring, aan de twee voorgaande stukjes van dit werkje te beurt gevallen, deed my overgaan tot de uitgave van dit derde, waarmede ik hetzelfde besluite. Mogt dit laatste stukje in het lot der vorigen deelen, en mogt men, in deze geheele verzameling, ter gunste van het goede, het gebrekkige verschoonen!

T.

Rotterdam,

10
18¹⁰/₈ 04.

De geboorte van de liefde en den minnenyd.

Aangedaan door aller klagt,
Poogde in 't eind' der goden magt,
By 't gering geschenk van 't leven,
Een verheevner gift te geven
Aan 't beklaglyk aardsch geslacht.
God Jupyn, 't gebied beschoren,
De oogen richtende op zyn koren,
Boeide, gantsch den kring in 't rond,
Aan zyn' goddelyken mond
Honderd paren godlyke ooren:

‘Wat toch,’ sprak hy, ‘is op de aard’
Dat den mensch vernoegen baart?
Slechts de kwelling kort zyn dagen:
Eene vreugd kost duizend plagen,
Schoon met recht geen enkele waard’.
‘t Voegt ons, die zyn’ nood bevroeden,
Voor de wanhoop hem te hoeden:
Schenken wy hem eenen schat,
Die al ‘t wenschlykst heil bevat,
En hem alles moog’ vergoeden.’
‘t Saamvergaderd hooggericht
Vond die zware zaak niet licht:
Waar toch zulk een’ schat te halen?
Na lang twisten en lang dralen,
Baarde Venus ‘t minnewigt.
Naauwlyks kwam de knaap beneden
Of de ramp was doorgestreden;
‘t Menschdom wierd het lot te groot,
En betemde ras den nood,
Met een stil geluk te vreden.

Wrok en wraak en twist en haat,
Vruchten van 't verderfelyk zaad,
Door den afgrond opgespogen,
Misten ras hun wreed vermogen
Met hun moeder, de euveldaad.
Alles minde, koosde, en streefde;
Liefde greefde, liefde heelde,
Dorschte en leschte keer op keer,
En ontgloeide en bluschte weêr
In een zee van zoete weelde.
Alles loofde Venus zoon,
Brandde wierook voor zyn' troon,
En vergat, in 't smachtend blaken,
En in 't zwelgen der vermaken,
Al 't gezag der andre goôn.
Jupiter, dien smaad gebleken,
Voelt zyn gramschap straks ontsteken,
Snelt door hel en hemel heen,
En roept all' de goôn byeen,
Om hun schande streng te wreken.

‘t Menschdom,’ riep hy, ‘kent geen maat,
‘t Schept zich uit het goede ‘t kwaad,
‘t Is ontoombaar in zyn driften:
‘t Loont, in ‘t volst genot, myn giften,
Met den ergerlyksten smaad.
Venus zoon (wie kan ‘t bezeffen!)
Ziet zich bóven ons verheffen,
En het opgeblazen wig
Dorst reeds, met een' scherpen schicht,
My belagen en my treffen!
Dat ons aller zorg dan waak',
En den moedwil billyk staak',
En ons strenge wraak verschaffe,
En het menschdom dubbel straffe,
Daar 't ons dwingen durft tot wraak!'
Alles wilde, in drift ontstoken,
Straks den gruwel zien gewroken,
En, na langen woordenstryd,
Spoog de hel den minnenyd,
Uit haar kaken losgebroken.

Alles nam terstond een' keer
En de plagen keerden weêr,
En vergalden iedren stonde,
En de zoete liefdewonde
Deed, in 't pynlyk bloeden, zeer.
Liefde, door zyn' lust bekropen,
Vlymde naauw' de boezems open,
Of een fel vergifte smart
Woedde in 't rustloos hygend hart,
Door de wonde 'er in geslopen.
Liefde, van 't geluk ontäart,
Aan den minnenyd gepaard,
Griefde, waar zyn pylen snelden,
Maar genas de wonden zelden,
En wrocht gruwlen, hem onwaard'.
't Godendom hoopte eerherstelling
Uit zyn wreede vonnisvelling,
Maar, de strengste straf ten spot,
Dienen we, ondanks all' zyn kwelling,
Yvrigst nóch den liefdegod.

Agathis.

Agathis ging langs de hagen
Van de dichtbegroeide laan,
Waar, aan zwaar beladen takken,
Die vermoeid ter nederzakken,
Volle roode bessen staan.

Keer om keer, in 't voorwaartstreden,
Plukt ze een trosje van de heg,
En zy laat het steeltje glippen,
En zy wischt haar schoone lippen,
En zweeft verder langs den weg.

Faunus, die, in 't loos bespieden,
't Mondje, naar de besjes graag,
Telkens snoepziek ze af zag happen,
Kroop, met afgemeten stappen,
Stil langs de andre zy' der haag'.

Eensklaps, toen zy weêr woû plukken,
Ryst hy schichtig van den grond;
Eensklaps voor haar oog verschenen,
Dringt hy dóór de hage henen,
En hy kuscht haar op den mond.

Agathis vloog gillend huiswaarts
En zag telkens óm met schroom;
Echter riep ze, al vlood zy verder:
'k Miste 't kuschje van den herder
Voor geen gantschen bessenboom.'

Aan Alcimna.

Ach, Alcimna! welk een smart!
'k Wilde, in myne lentejaren,
Zélf beschikken van myn hart
En naar eigen keuze paren;
'k Wilde alle onze schoonen zien,
En die 't meest' my zou behagen
Wilde ik trouwe en liefde biên,
En ten huwlyk haar gaan vragen.
'k Maakte my tot kiezen klaar:
Ik ontsloot en vreef myne oogen,

'k Wierd, Alcimna! u gewaar,
En... reeds was myn hart me ontogen!
Ach, Alcimna! welk een smart!
'k Moet om myne zwakheid blozen:
Gy ontroofde Linko 't hart
Vóór dat Linko had gekozen.
Ach! dat ik noch kiezen mogt!
Dat ik noch uit alle schoonen
't Eêlst en 't minlykst meisje zocht
Om haar liefde en trouw te toonen!...
Wie toch bood ik liefde en trouw?
Wie toch wierd myne uitgelezen?
Raad gy wie ik kiezen zou?
Ach, het zou Alcimna wezen!

Speelreisje.

Laadt, gy, lichte, vlugge jagtjes!
Laadt uw lichte, schoone vrachtjes;
 Blyde meisjes! treedt 'er in;
Zorgt slechts dat ge, in 't binnensnellen,
U niet achtloos laat verzellen
 Door den dartlen god der min.

Ziet ter deeg in alle uw zakjes,
In de plooitjes van uw jakjes:
 ô, De liefde is wonder loos!
Maar, 't is vruchtloos hem te zoeken,
Daar hy, vreezend voor 't verkloeken,
 Reeds uw hart tot schuilplaats koos.

Snelt, ô herders! snelt dan binnen
By de schoonen, die u minnen,
 Blank en rood als rokje en hoed.
Wat genoeg! welk een reisje!
Ieder knaap omvat zyn meisje,
 In het dobbren op den vloed.

Jagtjes! klieft de kleine baren,
Laat de veldjeugd spelenvaren;
 Bolle windjes! voert haar voort;
Stille stroomen! laat haar vloeijen,
Op uw' rug zich voorwaarts spoeijen,
 Langs den bloemenryken boord.

Maar verbleekt, ô blyde schoonen!
Dan geen vrees uw roode koonen?
 Voed gy geen bekommernis?
Staakt uw schertsend vreugdgeschater:
't Is gevaarlyk op het water
 Als de liefde stuurman is.

Ziet ginds Nergal: 't speelziek guitje
Wiegt en wiggelt reeds in 't schuitje
En maakt Sirfila vervaard;
Attis streelt en kuscht Danire;
Tirsis dartelt met Themire,
En verachtloost roer en zwaard.

Maar, gy, herders, wuft van zinnen!
Maar, gy, dartle herderinnen!
Staart ge, in 't schertsen, koud en koel,
Op de schoonheid dezer streken?
Hoe! daar zy 't gevoel moest kweeken,
Smoort de liefde in u 't gevoel!

Ziet de kruin der hooge boomen
Beven in de lage stroomen;
Bloemen óp en ónder 't strand;
Ziet, zo verre uw oog kan halen,
Duizend schoonheên dubbel pralen:
En in 't water en op 't land.

Ziet, men zou, in 't nederbukken,
Vruchten in de stroomen plukken
Van den hooggetopten boom!
Ziet, in 't bogtig opwaartsstreven,
Schynt de zwaluw laag te zweeven
By de visschen in den stroom.

Maar, 't is vruchtloos u te toonen,
Losse knapen! dartle schoonen!
Wat al wonders óm u pronkt!
Slechts de vreugd verhit uw zinnen,
Daar alleen, in 't speelziek minnen,
U de liefde uit de oogen lonkt.

Nizus doet Sibille schrikken
Voor zyn weêrgeaatste blikken,
Als zy spiegelt in het nat;
Lizis ziet men water scheppen
En zich stoeijend voorwaarts reppen,
Daar hy Filida bespat.

Maar, waar is de vreugd geweken?
Wat doet hier de wang verbleeken?
Wat verst ginds die hooger rood?
Eensklaps stort, met woest geklater,
't Schichtig vuur en 't plassend water
Op de schoonen in den boot.

'Laat ons spoedig huiswaarts spoeijen,
Laat ons sturen, zeilen, roeijen!'
Roept men in vervoerenis.
Och, men is verdoold in 't varen!...
't Is gevaarlyk op de baren
Als de liefde stuurman is.

Woeste winden, sel ontstoken,
Doen de stroomen borlend koken,
Slingren 't vlotje door den vloed;
't Water, schuimende opgerezen,
Spat de schoonen tot in 't wezen,
Die 't van koude bibbren doet.

Och, hoe worden door de vlagen
All' de jagtjes niet geslagen
Tégen een en ván elkaêr!
Alles wringt de klamme handen,
Tracht vergeefs aan 't strand te landen,
En is raadloos in 't gevaar.

Dáár, dáár stort het buldrend weder
Sirinx in den stroom ter neder,
En Timetas springt 'er by;
Naauwlyks heeft hy, stout in 't pogen,
Aan de golven haar onttoogen,
Of zwymt magtloos aan haar zy'.

Eindlyk doen de woeste winden
Zelf hen 't spoor ter uitkomst vinden,
Fors hen slingrende op het land;
Zy beklautren, mat van krachten,
En by 't splintren hunner jagten,
't Nat beplast en stuivend strand.

Eindlyk van hunn' schrik bekomen,
Huivrig starende op de stroomen,
Vlieden ze in vervoerenis.
Alles roept in 't henenspoeden:
‘t Is gevaarlyk op de vloeden
Als de liefde stuurman is!’

Drinklied.

Men still' de felle liefdepyn
Met offerdrank der goôn:
Men blussche in Cipris koelen wyn
Het vuur van Venus zoon!

Dat ons Diana staag ontmoet'
By 't zwieren van den nap!
Dat Febus plegtig zy begroet
Met bruischend nektarsap!

Dat Bacchus outer dag en nacht,
Om stryd, bewierookt word',
Tot ons zyn balzemende kracht
In Morfeus armen stort'!

Dat Afrodites trotsheid zwicht',
Haar troon worde ómgewroet!
De pyl van 't listig minnewicht
Verslappe in 't vloeibaar bloed!

Men still' de felle liefdepyn
Met offerdrank der goôn:
Men blussche in Cipris koelen wyn
Het vuur van Venus zoon!

Aan Dorine.

De schoonheid, ô myn zielsvrindin!
Is de echte moeder van de min:
De liefde, in myne ziel geboren,
Is 't kroost van uw bevalligheid;
Helaas, gy wilt zyn stem niet hooren,
Schoon 't, hooploos, aan uw voeten schreit!
Gy hebt dan 't moederhart gesloten
En de inspraak der natuur verkracht!
Gy wilt dan 't hulploos kind verstooren,
Dat door uzelf wierd voortgebragt!

Blandine.

Op het zoomtje van de beek
Zit Blandine, droef bewogen,
En de traantjes uit hare oogen
Maken grond en steenen week
Op het zoomtje van de beek.

Op het zoomtje van de beek
Klaagt zy aan de stille stroomen
Hoe de rust haar wierd ontnomen,
Toen haar Chromis ontrouw bleek
Op het zoomtje van de beek.

Op het zoomtje van de beek
Dorst hy Dirce in de armen prangen,
Streelde en kuschte hy haar wangen
Tot hem eere en schaamte ontweek
Op het zoomtje van de beek.

Op het zoomtje van de beek
Zit Blandine thans te treuren,
't Goudgeel hair aan 't hoofd te ontscheuren;
En de jeugd van gantsch den streek
Kout van 't zoomtje van de beek.

Op het zoomtje van de beek
Roept Blandine, droef en teder,
Wreeden Chromis vruchtloos weder,
En dan stort zy, doodsch en bleek,
Neêr op 't zoomtje van de beek.

Op het zoomtje van de beek,
Waar zy lykicipres laat groeijen,
Roept zy, daar haar tranen vloeijen:
'Dat ik ras van smart bezweek
Op het zoomtje van de beek!'

Aan Klitia.

't Geele keursje dringt wellustig
't Zwoegend borstalbast omhoog,
En verrukt de tedere oogen,
Maar weêrhoud het vurig oog.
'k Wensch dat keursje vaak ontregen:
'k Wensch het, lieve Klitia!
Van uw middel los te scheuren,
Hoe bekoorlyk 't u ook sta!
Waarom poogt gy toch den boezem,
Dien 't genot ten offer wacht,

Hoogstwreedartig op te tooijen
Met een diep gevloekte pracht?
Zoud gy 's zomers hem bedekken
Voor den fellen brand der zon,
Die het rozenrood verbleeken,
't Lelywit verzengen kon?
Zoud gy 's winters hem verbergen
Voor het snerpen van de kou,
Die het zyden vel verrimplen,
't Sneeuwwit wasch versteenen zou?
Billyk, dat uw zorg hun woede
Zo veel schoons onttrokken heeft,
Maar zoud ge aan de min 't onthouden,
Die 't een' nieuwen luister geeft?
Dek het voor den strengen jaarkeer,
Die licht roekloos eens het schond,
Maar ontbloot den open boezem
Voor de blikken van myne oogen en de kusschen van myn' mond.

Aan Silvanus.

Wat schempt ge ontzind, in wrevlen waan,
Silvaan!
Op liefdes tedre toovertuigen,
Waarmeê hy alles, trots 't verstand,
Ontbrand,
En voor de schoonheid neêr doet buigen
Met offrend hart en hand?

Och, jaag niet dwaas naar valschen roem;
Och, doem
't Genot niet gruwzaam uit ons midden;
Eer de oudermin, die Cipris kind
Verblind,
Als 't, elk de schoonheid doende aanbidden,
Zyn moeder maakt bemind.

Hoe zoet vergeld hy aan ons hart
De smart,
Zo hy, ten toets, ze ons ooit doet lyden!
Wat schenkt hy, wie hem trouw betoon',
Een loon,
Waarvoor we een vryheid niet benyden,
Min' dan zyn kluister schoon!

Kusch, kusch zyn boeijen, blyf niet koel,
Gevoel
Al 't heil, uit zyn gebied gesproten;
Ken al zyn zoetheid, smaak ze, buk
Voor 't juk,
Dat streelend prangt, hoe vast gesloten,
De keten van 't geluk.

't Voelt álles zyn geheiligd vuur:
Natuur
Heeft zélf zyn recht haar hulp geschonken;
Zy heeft hun krachten, saamvergaêrd,
Gepaard;
En háre hand spreid zyne vonken
Door hemel, zee, en aard'.

Wat woeste schaar', wat wreed geslacht
Veracht
Zyn' invloed, met barbaarsche zeden?
Och, waar zich 't menschdom ook bevind',
Het mint:
't Verschille in aart, in zinlykheden,
In liefde is 't éénsgezind.

't Is álles liefde, wat ge aanschouwt:
Het woud
Weêrkaatst zyn beeld aan alle zyde;
Zie hoe dat voglenpaartje springt
En dringt
En kuscht en streelt en vryt om stryde,
Terwyl 't zyn liefde zingt.

De leeuw, die 't bosch met schrik vervult
En brult,
Voed liefde in de yzren ingewanden.
Geen tyger mint zichzelf'-alleen,
ô Neen:
Dien gloed, die all' wat aêmt, doet branden,
Heeft wolf en lam gemeen.

Het zeegedrocht is zelfs geraakt,
En blaakt
In styfgevrozen Noorderplassen.
De sterke kemel en de mier,
Het dier
Voor 't oog niet zichtbaar, schoon volwasschen,
Besluiten 't eigenst vier.

Het lover kuscht met zagten mond
Den grond,
De wyngaard knelt den olm in de armen.
Wat was, wat is, wat wezen zal,
't Heelal
Voelt zich door éénen gloed verwarmen,
Die 't waarborgt voor den val.

't Mint alles: hemel, zee, en aard',
Het paart,
Maar gy-alléén blyft onbewogen;
Vrees, vrees den god, dien ge, onbedacht,
Veracht;
Zyn moeder-zelve eert zyn vermogen,
En gy braveert zyn magt!

Aan Florida.

Stoei en dartel, onvermoeid;
Kwel en martel me, onbewogen;
Stook de vlam, die blakend gloeit;
Grief my met uw wondende oogen.
Daar ik vruchtloos weêrstand bood,
Offer 'k me aan uw dartle lustjes:
Schiet my met uw lonkjes dood,
Maar herschep my door uw kuschjes.

Itilus en Mirra.

Itilus had óm de wilgen,
Aan den groenen oeverkant,
Boompjes, roode en witte rozen,
Aartig door elkaêr geplant.

's Avonds vloog hy naar zyn tuintje,
En bestaarde 't, hoogst verrukt;
Maar hy vond het schoonste roosje
Telkens van den boom geplukt.

'k Wil,' dus riep hy: 'k wil 't bespieden,
Dat ik nacht en dag hier waak':
'k Wil zo stout een' roof vergelden,
En verschaf aan Flora wraak.'

Gantsch die nacht versleet hy vruchtloos,
Dicht verscholen in een' boom;
Doch, by 't eerste morgenkrieken,
Hoort hy 't ritslen op den stroom.

Daadlyk ziet hy dunne riempjes
't Borrlend water zagties slaan:
Schoone Mirra roeide, zingend,
In haar schuitje herwaarts aan.

Naauwlyks treed ze op 't geurig zoomtje,
Of de herder zit verdoofd,
En hy ziet zyn bloemen rooven
En hy voelt zich 't hart ontroofd.

Hygend klimt hy naar beneden,
Door den felsten gloed vermand,
En verspreid in Mirraas boezem
't Hevig vuur, dat in hem brand.

Door zyn drift-alleen bewogen,
Roept hy uit, op luiden toon:
'Dat de wraak van schoone Flora
't Offer zy van Venus zoon!'

Beiden door 't gevoel gedreven,
En ten prooij' der zoetste smart,
Spreken slechts elkaêr met de oogen,
En verstaan elkaêr in 't hart.

Itilus, de wraak betrachtend',
Die hy duur gezworen had,
Plukte voor de ontroofde bloempjes...
Stil, verklikker! zeg niet wat.

Minnevreugd.

Liefde doet ons blydschap smaken,
Ze is een waarborg voor verdriet;
Zyn wy vreemd met haar vermaken,
Dan gevoelen wy haar niet.
Laten we aan haarzelf haar smarte,
Deelen we in haar vreugde-alleen.
Liefde is al 't geluk van 't harte,
Buiten haar bestaat 'er geen.
Och, waar me eer' de vreugd gebleken,
Die men minnende ondervind,

'k Had, vóórdat ik 't uit kon spreken,
'k Had reeds in myn wieg bemind!
Wat vermaakjes, wat gelukjes,
Zagt gestreel en zoete lust!
Tandenbeetjes, handendrukjes,
Lonkende oogjes, dichtgekuscht!
Vlieden wy die laffe blooden,
Die, in dwaze mymery,
Spoorloos zich uit liefde dooden,
Onbewust wat liefde zy!
Die zichzelf' ten prooij' doen strekken
Aan het vuur, dat in hen blaakt,
En Aurora klagend wekken
Vóór Aurora is ontwaakt!
Laten we onzen ramp verhoeden,
Vreugd verkiezen voor verdriet:
Droefheid moog' de liefde voeden,
Haar verzaden kan zy niet.
Laat ons schertsen, laat ons streelen,
Dartlen door de minnevreugd:

Liefde moet geen droefheid teelen,
Noch vergryzen in de jeugd.
Laat ons stoeijen, laat ons kusschen,
En, den sombren dwaas ten spot,
Nooit ons vuur door tranen blusschen,
Maar alleenlyk door genot.
Liefde kweek' de kalmte in 't harte,
Jaag' de kwelling van ons heen:
Laten we aan haarzelf haar smarte,
Deelen we in haar vreugde-alleen.

Kolas.

Eens lag Kolas
In 't groenend gras
Zorgloos te slapen,
En zyne schapen
Dwaalden alleen
Rondom hem heen.
't Lommer der boomen
Dekte den knaap,
En zoete droomen
Vleiden zyn' slaap.

Teder verlangen
Bloosde op zyn wangen;
Citherées wicht
Spande den schicht,
Trof hem intusschen,
Had hem doorwond,
En 's herders mond
Trok zich tot kusschen.
Minnende en schoon
Scheen hy Adoon'.

Ino treed toe,
Treurig te moê
Somber van zinnen;
Och, tot haar smart,
Teder van hart,
Zonder te minnen.
Schichtig en ras
Ziet zy Kolas,
Sluimrend in 't gras.

Zagtjes en sluipend,
Bevend en kruipend,
 Wend zy haar schreên
 Straks naar hem heen.
Goôn! wat ontroering!
 Wat is de knaap
 Schoon in zyn' slaap!
In haar vervoering
 Gluurt ze in het rond,
 Bukt ze op den grond
 En kuscht zyn' mond.
Kwynend van smarte,
 Somber en teêr,
 Zygt ze op hem neêr,
Rust ze aan zyn harte;
 Dronken van min,
 Sluimert zy in.

Jonge Kolas
Opent welras

Scheemrend zyne oogen,
Waant zich bedrogen,
 Drukt zynen last
 Dicht aan zich vast;
Woelt heen en weder,
Troetelt haar teder
 En kuscht haar luid.
Feller aan 't branden,
 Wringt zich de guit
 Onder haar uit,
 Legt haar in 't kruid;
Dartel van handen,
 Streelt hy zyn' buit.
Midden in 't kozen,
 Vliegt hy terstond
 Zoekende in 't rond,
Plukt hy 'er rozen,
 Gooit ze op den grond...
 Zuigt ze op haar' mond.
Rondom haar henen

Strooit hy in 't gras
Bloem en gewas;
Straks vlecht hy teenen,
Kunstig en raar,
Vast door elkaër;
Steekt door de naden
Geurige bladen,
Plant ze, in der vaart,
Rondom het meisje,
Slingrend in de aard';
Kwartel en feisje
Lokt zyn gekweel
Neêr in 't priëel;
Bloempjes en blaêrtjes
Knoopt hy aan een,
Vlecht door haar hairtjes
Zagtjes die heen.
Bloessem en vruchten,
Halmen en ooft
Torschen haar hoofd;

Duizend genuchten
Schenkt zyne hand
Ino en 't land.

Thans stoort de knaap
't Meisje in haar' slaap,
Door 't klinkend rietje,
Waarop hy speelt,
En 't minziek liedje,
Door hem gekweeld.
Ino ziet teder
Opwaarts en neder,
En heen en weder,
En gluurt in 't rond:
Nu zingt de zanger
Daadlyk niet langer,
Maar speelt terstond,
Brandend van lustjes,
Klinkende kuschjes
Op haren mond.

Vurig verlangen
Houd hen bevangen;
Hygend van dorst,
Zwymen zy smachtend,
Lessching verwachtend,
Boezem aan borst.
Vol van vermaken,
Dartel van zin,
Sluimren zy in,
Droomen ze, in 't blaken,
't Droomtje der min.

Bede.

Streelt en deelt myn ziel en zin,
God des wys en god der min,
 Wien ik offers wyde!
Deelt me uw zoete gunsten meê
En vereent u op myn beê
 En verhoort me om stryde.
Lyeus! lesch myn ingewand
Als de liefde 't blaakt en brand
 Door ontgloeide flitsen;
Eros! laat uw vuur myn' dorst,

Als myn hart zwemt in myn borst,
Vlammend weder hitsen.
Blaakt en bluscht my meer en meer;
Dat ik, hygend, keer op keer,
Naar uw' bystand hake!
En gelescht en weêr ontgloed,
Naauw' van de eene gunst vermoeid,
Weder de andre smake!
Volgt elkaêr in snellen vaart,
Maakt me elkanders bystand waard',
Dat ik kussche en klinke!
Dat ik roeme op nap en boog!
Bacchus! dat ik minnen moog!
Liefde! dat ik drinke!

Celidon.

Laat myn' tedren gloed my blusschen,
Laat me u kusschen,
Laat me u streelen, Galathée!
'k Werp het vischtuig in myn bootje;
Werp de schulpjes uit uw schootje,
Werp ze in volle zee.

Laat ons 't blydst genoeg smaken,
Ons vermaken,
Ons verrukken, myn vrindin!
Niet door vischjes uit de baren,
Schulpjes van het strand te gaëren,
Maar door 't zoet der min,

Laat myn' tedren gloed my blusschen,
Laat me u kusschen,
Laat me u troetlen op myn' schoot;
Laat ons gloeiend minnekozen:
'k Zuige u 't wangje rood als rozen,
't Lipje als bloed zo rood.

Laat me u aan myn' boezem rukken,
En u drukken,
Laat me u schaklen aan myn borst.
Gun me uw lipjes, gun me uw wangen
Aan myn' gloënden mond te prangen,
Die naar kuschjes dorst.

't Vuur myns harts blaakt telkens heller
En gloeit feller,
En doortintelt me op den duur;
't Middel om dien brand te blusschen,
Streelen, troetlen, kozen, kusschen...
Alles hit myn vuur.

'k Hecht u vaster, 'k dring u nader...
't Bloed, in d'ader,
Stroomt 'er vlammend, stolt 'er styf;
Lesch myn' dorst en stil myn smarte,
Of de gloed van 't smeltend harte
Zengt me 't hygend lyf.

Stel myn woeste drift te vreden:
Hier die leden!
Hier dien boezem! weg die hand!
Doof den vuurgloed, dien gy teelde:
Vry genot en volle weelde
Koel' myn' fellen brand!

Laat myn' heeten gloed my blusschen,
Laat me u kusschen,
Zwoegend prangen naar myn' zin;
Of, in dubbele drift ontgloeijend',
Smeltend' met u samenvloeijend',
Zwymen door de min.

Ja, myn hart blaakt telkens heller
En gloeit feller;
'k Geef me aan 't liefdevuur ten buit:
Aan elkaër geschakeld hangend',
Beiden lyf aan ligchaam prangend',
Blaze ik d'adem uit!

De jaargetyden.

Lente.

Rukken we ons uit de enge stulp:
Kom, Lucinde! kom ter hulp!
Brenge wy den velddisch buiten:
Hoor, de voglen gaan aan 't fluiten,
En de slak ontsluit haar schulp.
Welkom, lente, hartenstrelster,
Liefdewekster, leventeelster,
Die natuur red van den dood!
Welkom, pas ontloken kruidjes,
Tedre halmen, jonge spruitjes,

Dartlend op uw moeders schoot!
Welkom, welkom, myn Lucinde!
Welkom in het veld, beminde
Van myn sneller kloppend hart!
Zie hoe uit het zwanger knopje
't Blaadje 't saamgekronkeld topje
Reeds vooruitsteekt en ontwart;
Zie hoe schemert, op de paadjes,
Reeds de schaduw van de blaadjes
Met een langzaam groeiend zwart;
Zie hoe 't muschje, in 't nederzakken,
Reeds voor 't nestje naar de takken
De enge kaakjes openspart.
Zie hoe reeds de spintjes weven,
Zie hoe reeds de vlinders zweven,
Zie hoe reeds de miertjes leven,
Hoe zy wriemlen aan uw' voet;
Zie hoe Zefir door zyn fluitje
Reeds der bloemen teder spruitje
Op het plantje danssen doet!

Zie rondom alom 't genoeg;
Voel myn' boezem, voel hem zwoegen
Door een dubbel levensvuur:
Door de liefde, door de lente...
Liefde, die den indruk prentte
Voor de schoonheid der natuur.
Voel hoe 't zonlicht, zoel in 't gloeijen,
Warmte in 't hunkrend hart doet vloeijen,
En ons troetelt en ons vleit;
Zie hoe 't in 't verkwikkend blaken
Lagchjes op de tedre kaken
Van de jonge blaadjes spreid;
Zie hoe 't, schittrende in de vlietjes,
Uit de ruigbewassen rietjes,
't Schichtig vischje tot zich trekt;
Zie hoe 't aan de frissche zoomtjes,
In 't vergulden van de boompjes,
Paerlen van het lover lekt.
Ja, natuur ontsluit haar gerven,
En stort all' wat ze ons deed derven

Thans verdubbeld op ons neêr:
Och, zy scheen, vergrysd, te sterven,
En, verjongd, herleeft zy weêr!
Laat ons zingen, laat ons spelen,
Laat ons kozen, laat ons streelen,
Laat ons stoeijen in het groen,
Even als reeds in de abelen
Duizend dartle vogels doen.
Laten we al 't genoeg smaken,
Ons geschonken door natuur;
Zy hernieuwt haar veldvermaken,
Zy doet 's levens vuur weêr blaken
En het koestrend hemelvuur.
Sla uwe oogen allerwegen,
Wat genoeg lagcht ons tegen!
Welk een danktoon ryst omhoog!
Wat al schoon schenkt ieder morgen!
't Geen noch gistren was verborgen
Praalt reeds heden voor ons oog!
Laat ik u naar 't veld geleiden:

Riek den frisschen geur der weiden,
Die zich omvoert in het rond;
Zie de dartle kudden spelen,
Zich vereenen en verdeelen
Langs den geel begraasden grond;
Hoor, hoe aan den rand der kreken,
Reeds de kikker, 't slib ontweken,
Weêr zyn' schorren kwaaktoon schreeuwt;
Zie hoe 't van de witte twygen,
Die hoogmoedig opwaarts stygen,
Bloessem op de velden sneeuwt.
Laten we ons in 't lover bukken,
'k Zal, my vlyënde aan uw kniën,
't Eerste bloempje, dat wy zien,
Van den trotschen stengel rukken,
'k Zal het op uw' boezem drukken
En een kuschje bovendien.
Laten we ons met veldgroen sieren,
Laten wy, omslinderd, zwieren,
Dreef en bosch door, wyd en zyd;

Laat ons schatren, laat ons zingen,
De echoos zelfs tot juigchen dwingen,
't Vlugtend bar saizoen ten spyt;
Laat ons spelen, laat ons blaken,
Bloempjes rieken, kuschjes smaken,
En ze rooven, beide om stryd;
Laat ons met de lente bloeijen:
Jeugd zy aan genot gewyd!
Laat ons met de lente bloeijen,
Zwelgen wat ze ons toe doet vloeijen,
En door 't vuur der liefde gloeijen
In des levens lentetyd.

Zomer.

Idothea! welk een vuur
Gloeit door de adren der natuur!
Zie haar zwoegen en versmachten:
Och, ze is uitgeput van krachten
En bekoopt haar schoonheid duur!
Zie haar' blyden tooi verdwynen,
Zie haar' frisschen bloei verkwynen,
Zie hoe bleek haar blos verschoot...
Och, zy is in barensood!
Zie het smachtend lover bukken,

Door den drang der zon bezwaard;
Voel het zegend luchtruim drukken
Op de mat bezweken aard'.
Vliên wy naar de frissche stroomtjes,
Vliên wy naar de dichte boomtjes,
Waar de schaduw ons beschut;
Maar, de hitte heeft in 't gloeijen
Reeds de boomtjes doen verschroeijen;
Reeds de stroomtjes leêg geput.
Och, wat toevlugt blyft ons open?
Laten we op den avond hopen,
Hy verkoelt de ontstoken lucht;
Maar de vuurschyf dooft niet weder,
En de scheemring graauwt niet neder,
En de nacht schynt de aarde ontvlugt.
Hoor den maaier lustloos stenen;
Zie hem op den sikkellenen,
Die hem vastkleeft in zyn hand;
Zie rondom zyn trage schreden
't Groene gras, naauw' afgesneden,

Straks door 't zonvuur geel gebrand.
Alles hygt en zwygt neêrslagtig,
Alles is tot vreugde onmagtig,
Die ontvlied aan de enge borst,
'k Hoor geen fluitjes, 'k hoor geen rietjes,
De echo wederkaatst geen liedjes,
Slechts de vogel schreeuwt van dorst.
Idothea! weg die handen!
Dartle! knel my minder vast;
Voel myn bruine wangen branden:
Weg! de liefde strekt me een' last;
Weg die handen, weg die kusschen!
Pogen we eer' een' gloed te blusschen,
Die by koeler hemel past.
Voel u 't vlamvend zonvuur steken,
Voel 't u 't zweet uit de adren breken:
Vliên wy yllings dien volkaan;
Laten we, in de hut geweken,
Samen knielen, samen smeeken:
Roepen wy den donder aan.

Maar, wat ritselt ginder? Luister!
Is 't niet als een windgefluister?
Word het zwerk daar ginds niet duister?
Valt daar niet een droppel neêr?
Stil toch! voelt gy 't? Ja, 't is regen!
't Is die lang gewenschte zegen:
Hy brengt hulpzaam allerwegen
D'overvloed op de akkers weêr!
Kom, voldoen we ons zoet verlangen:
Laten wy de dropjes vangen,
Vangen in den open mond:
Maar, wat dartle lust komt boven!
Zouden wy één dropje ontrooven
Aan den drooggeschroeiden grond?
Stoorloos moog' die goudstroom vloeijen,
En een' daauw van paerlen sproeijen,
Die het armlyk veldgewaad
Tooijen met vernieuwd sieraad.
Stoorloos moog' natuur verryken,
En, herboren na 't bezwyken,

In volwassen schoonheid pryken,
Met de blydschap op 't gelaat.
Haasten we ons hier neêr te vlyên,
Vieren we ons vernoegen bot,
Laten we onze zangen wyên
Aan den milden zomergod:
't Is de bloem der jaargetyên,
't Is de vader van 't genot.
Laten we ons in 't groen verfrisschen,
Dat zyn' luister weêr verhoogt;
'k Zal 'er beide uw koontjes wisschen;
't Zweet is noch niet opgedroogd.
'k Zal u streelen, 'k zal u prangen,
'k Zal u knellen naar myn' lust,
Kusschen tegen mond en wangen:
Nimmer word ik moê gekuscht.
Wat verrukking, wat vermaken
Als men last en zorg verzaken
En in 't lover rusten mag!
Als we 'er zoete zuchtjes slaken,

Prangend kusschen, zwoegend haken,
Door natuur vertederd... ach!
Van den gloed der liefde aan 't blaken...
Weêr den koelen avond smaken,
Na den heeten zomerdag!

Herfst.

Voel den hemel op ons hoofd
Reeds zyn' kouden adem lozen.
Laat ons op dit plekje poozen,
Waar een handvol kwynend ooft
Noch de windvlaag is ontroofd.
Kom, Danire! zet u neder,
Sla uwe oogjes heen en weder,
Naar den hemel, naar den grond.
Voel de lucht thans, die, in 't gloeijen,
't Zweet van 't hygend lyf deed vloeijen,

't Vocht deed stollen in den mond;
Zie thans veld en akkers rond,
Waar het koren stond te bloeijen,
Waar het kruid te lagchen stond!
Raap, Danire! met uw handje
In 't gevlochten hengelmanje,
Vruchtje op vruchtje, in 't rond verstrooid;
Laten we ons naar 't boschje spoeden,
Waar de wind, in 't grimmig woeden,
't Siersel van de kruinen gooit,
En de stammen naakt onttooit.
Waar is 't lommer? waar is 't lover?
Waar is liefde een schuilplaats over,
Om te kozen op het land?
Waar de schaduw thans te vinden,
Die de bladen van de linden
Plag te schildren langs het zand?
Wend uwe oogen, door de boomen,
Ginder, naar de verre wei,
Waar we op 't lentefestje komen,

En by 't klinken der schalmei,
Aan de pasöntdooide stroomen,
Dartlend juigchen in den rei:
Ziet ge 'er 't welig vee noch grazen?
Hoort ge 't snuiven door het dal?
Neen: waarop zou 't langer azen?
Dorre bladen zyn het all'...
't Loeit reeds in den vunzen stal.
Zie! wat springt daar uit de hagen?
't Is een hert. Darine! kom!
Vlieden wy den jagrendrom,
De eedlen, die al 't bosch vertzagen,
En op wild en meisjes jagen:
Spoên we ons naar het dorp weêrôm,
'k Zie de zon reeds kimwaarts dalen,
En haar vroeg verflaauwde stralen
Spreiden voor 't verrascht gezigt
Reeds een treurig scheemrend licht.
Voel, hoe jaagt de wind den regen
Uit den Noorderhoek ons tegen!

Dek uw' lieven boezem dicht.
Spoën we ons door de ontblaërde lanen;
Vliën wy 't woeden van de orkanen,
Wier ter neêrgestort gewigt
Plantjes plettert en ontwricht.
Maar, wat kwelling moge u prangen?
Wat toch vloeit 'er langs uw wangen?
'k Wisch vergeefs hen telkens droog;
'k Voel het vocht 'er over stroomen:
Zyn het droppels van de boomen?
Zyn het traantjes uit uw oog?
Weent gy om de zomerdagen?
Vreest gy voor de najaarsvlagen?
Kost de winter, die ons beid,
U de traantjes, die gy schreit?
Och, wy bonden zware schoven,
En wy dorschten ryklyk graan:
Zie de schuren, tot van boven,
Met de vrachten vol gelaên,
En de stutten, moê van 't sloven,

Door de vracht te wagglen staan.
Wat genoeg zal 't ons geven,
Schoon de stormen óm ons woên,
Smaken we in het lenteleven
Vruchten van het herfstsizoen!
Och, ik zie de lenterozen
Op uw volle wangen blozen;
Liefde jaagt den zomergloed,
Vlammende, door 't jeugdig bloed;
'k Hoor der voglen blyde zangen
Scheller door uw stem vervangen,
En wat geef ik toch om 't veld,
Als gy me in uwe armen knelt,
Als gy, me aan uw' boezem prangend,
Smachtend om myn schoudren hangend,
Kuschjes op myn wangen telt?
Als ge uw tederkwynende oogen
Lonkend ketent aan de myn',
En wy 't schatrend heil verhoogen
Door den verschgepersten wyn?

Laat het gieren, laat het loeijen,
Laat de zon, vermoeid van 't gloeijen,
Zich ter vlugt naar 't Westen spoeijen,
 En verschuilen achter 't lisch;
Laat de nacht den dag bedreigen,
Laat natuur ter sluimring neigen,
Als de liefde, 't schertsen eigen,
 Ons genot scheidt uit gemis.
Knel uw' boezem aan den mynen!
Mogt ook all' wat leeft verkwynen,
 Liefde, met zichzelf te vreên,
 Troost zich door zichzelf-alleen;
Mogt ook de aardbol rugwaarts zwenken,
Haar kan geen verwoesting krenken,
 Wat die neêrploffte óm haar heen!

Winter.

Verft des winters scherpe drang
Zomerrood op lip en wang,
Zie hoe zyne ontboeide roede
D'ontrek, styf van schrik, verbleekt,
Zie, Korinne! hoe zyn woede
Alles in den doodstooi steekt.
Hoor hem razen, voel hem snerpen,
Zie hem vlok en kegel werpen,
Hoor hem gieren door 't geboomt',
Hoor hem fluiten door de biezen,

Waar de Zefirs minzaam bliezen,
En de golfjes zich verliezen,
 Als 't ontdooide beekje stroomt.
Zie de plasjes, vlak geschoren,
Niet meer kabblende als te voren,
Styf van koude en doodgevroren;
 Zie 't met rym besneeuwde riet
 Vastgekerkerd in den vliet.
Zie het stroomtje, waar gy plaste,
't Blanke voetje blanker waschte,
 Roodgeverfd door zomergloed:
't Is gevoelloos, 't is onwillig,
Voor uw drukjes onverschillig
 En gesloten voor uw' voet.
Voor den zang der vlugge koren,
Dien we in bosch noch dreef meer hooren,
 Hoort men 't knarssen van den spreeuw;
Stil! daar wedergalmt de weide,
Waar de veldjeugd spelemeidde,
 Van der raven doodsch geschreeuw;

Zie, 't geboomte, langs de paden,
Korts met bloem en blad beladen,
Heeft thans kegels voor zyn bladen
 En, voor bloem en bloessem, sneeuw.
Schud, Korinne! schud de vlokjes
Van uw keursje en dunne rokjes,
Van uw hoedje en blonde lokjes,
 Spoeden we ons naar de akkers heen:
Ach, de grond, die korts noch baarde,
 Is thans koud, gelyk de steen;
Slechts de schoot der vruchtbare aarde
 Voed verborgen noch den keen:
't Is ons beider beeld, myn waarde!
 Daar de kou, die 't lyf verstyft,
Toch ons gloeiend harte spaarde,
 Waar de liefde branden blyft.
Hoor, hoe kraakt, op uwe stapjes,
Staag de sneeuwkorst, door uw trapjes,
 Op den wit gestrooiden grond;
Zie uw' warmen adem, dampend,

Met den kouden luchtklomp kampend,
Zich verdeelen in het rond.
Ach, hoe klettren niet uw tandjes!
Kom, Korinne! geef me uw handjes:
'k Zal die warmen in de myn';
'k Zal die zagjes laten glippen,
Drukkende, op de malsche tippen
Van uw lieve, koude lippen,
Heete kuschjes, die me ontslippen,
Kuschjes, die doorgloeijend zyn.
Wat toch zegt het, of de koude
Plas en stroom gekerkerd houde,
Als ons bloed niet trager vloeit?
Of hy lyf en leên verlamme,
En de vingers styf verstramme,
Als het hart bestendig gloeit?
Als wy door verliefde kusschen,
Ons verwarmende op den duur,
Ons ontsteken in een vuur,
Door geen koude ooit uit te blusschen?

Als gy my omslinderd houd
En my troetelt in uwe armen..?
Och, wie is met vreugd niet koud,
Om zich dus te mogen warmen?
Blyf dan, winter! blyf op 't land:
Door wat gloed wierd ik vermand,
Als het vuur van 's hemels tinnen
My des zomers 't ligchaam brand
En de min my blaakt van binnen!
Blyf dan, winter! blyf op 't land:
Laat myn koud verstramde hand
Lang Korinnes keursje ontploojen,
Aan haar' boezem zich ontdooijen,
Stout, door zwakken tegenstand.
Laat dan sneeuw en hagelvlagen
Huilende óm ons henen jagen,
Als wy, naauwlyks des bewust,
Steeds elkaër om stryd verwarmend,
Streelend, kusschend en omarmend,
Gloeijen door den minnelust.

Aan Filira.

Wat ooit ge met benyde vingren
Dien schoonen boezem schooner op?
Wat vlecht ge blaadje, bloemtje en knop,
En doet ze óm 't fladdrend rokje slingren,
Terwyl gy 't hair met loof borduurt,
En spieglen in het vlietje gluurt?

Hou op! de tooi, waarmee ge u siert,
Bedwelmt me en doet my d'aêmtogt derven:
Hou op! zo ge eens noch schooner wierd!...
Ik zou van liefde en weelde sterven.
Hou op! myn boezem jaagt... Laat af,
Of zo veel schoonheid word me een straf.

Wat baat u toch die tooverpracht,
Daar ge, onbepaald, met eigen magt,
Gebied voert op myn hart en zinnen?
Och, spaar die praal, myn liefde een hoon:
Gy maakt wellicht u meerder schoon,
Maar nimmer kan ik meerder minnen.

Misleiding.

'k Vlood zo verre ik vlieden kon,
'k Vlood den brand der zomerzon,
Die my 't zweet van 't lyf deed stroomen:
'k Vlood in 't lommer van de boomen:
Ach, wat kwam 't my duur te staan!
'k Trof Ismeen in 't lommer aan.

'k Vlood zo verre ik vlieden kon,
'k Vlood den brand der zomerzon,
Die my 't zweet van 't lyf deed stroomen:
'k Vlood in 't lommer van de boomen:
Ach, ik heb sints, onverkoeld,
Dubbel fellen brand gevoeld.

De vogelvangster.

Snaaksche Erast float op zyn rietjes
Aller voglen wildzangliedjes,
Van den leeuwrik tot de mosch:
Dikwyls, onder 't groen verborgen,
Trok hy, in den vroegen morgen,
Gantsch de veldjeugd naar het bosch.

Dorkalis hoorde ook zyn zangen:
'k Wil dat duizendtoontje vangen,
't Lokken met wat kruimtjes brood;
'k Wil het,' riep ze, 'troetlend kweeken,
't Koestrend by myn' boezem steken
En het kusschen op myn' schoot.'

't Knaapje hoort ze en ziet haar pogen:
Fluks heeft hy een' strik gebogen
Van een' groenen rietenbast;
Hy schuilt weg, en fluit verholen,
En het meisje trapt, in 't dolen,
Achtloos zich in 't strikje vast.

'k Heb haar,' roept Erast, in 't prangen,
'k Heb de vangsterzelf gevangen!
En hy trekt ze in 't rietje voort,
En hy fluit met duizend toontjes
Voor het meisje, rood van koontjes,
Rood van schaamte, daar zy 't hoort.

'k Gun 't u,' roept hy, 'boet uw lustjes:
Troetel, streel me, geef me kuschjes,
Ryg me uw' blanken boezem bloot.'
Maar, of 't meisje, in 't dichtst der boomen,
Haar belofte is nagekomen
Heelt het lommer in zyn' schoot.

Aan Lucina.

Dikwyls sta ik opgetogen,
Door myn' tedren gloed bewogen,
Spraakloos voor uw sprekende oogen,
 En besluitloos in 't vermaak:
Duizende bekoorlykheden
Stralen van uw schoone leden,
Geene stelt myn drift te vreden,
 Geene lescht my, als ik blaak,
Daar ik, steeds op nieuw bestreden,
 Steeds naar nieuwe zege haak.

Wat het eerst myn min te toonen?
Of die roode, volle konen,
Of die lippen, die my troonen,
 Of dien boezem, die my tart?
Alles daagt me om stryd tot kozen,
Dan dat mondje, rood als rozen,
Dan die wangen, mild in 't blozen,
 Dan dat teder zwellend hart,
Daar uw oog my noch, in 't pozen,
 Door zyn lonkjes 't meest verwart.

'k Durf uw' mond geen kuschje wyden,
Of uw wangen, die 't benyden,
Lokken my, als van ter zyden,
 Door hun kleurend inkarnaat:
'k Sta verlegen: wat te pogen?
Wat te kiezen? wat te mogen?
'k Zwelg met steeds verdolende oogen,
 Maar myn drift blyft onverzaad',
Tot ik, gantsch myzelv' onttogen,
 Blindlings me in uw schoonheid baad.

Therzirus aan Pamira.

Doorgloeid van fellen brand, die onuitbluschbaar blaakt,
Die in de groef der wang den heeten traan doet droogen,
Die van myn smeltend hart een' gloënden vuurklomp maakt,
En door myne adren vlamt en vonkelt uit myne oogen;
Ja, met den scherpsten schicht, die ooit den boog ontvlood,
Door Venuszoon gegriefd, ten offer aan zyn moeder,
Voel ik me in liefde ontvonkt, voor alle schets te groot,
En de ongedoofde brand blaakt ieder uur verwoeder.
Neen, nimmer is die drift, zo dikwerf u gemaald,
Naar waarheid u geschetst met eigenaartig teeken:

Waar toch 't penseel geleend en waar de verw gehaald,
Wier kracht op 't zielloos doek myn liefde kon ontsteken?
Neen, ze is geen koestrend vuur, geen zoele zonneschyn,
Wiens schuingeschoten vlam verkwiklyk is in 't gloeijen,
Maar, ze is een heete toorts, die van de middellyn
Me een zee van zegend vuur door 't krimpens hart doet vloeijen.
Ach, dat een nieuwe naam, een nooitgesproken woord
Het schetschen van myn' gloed slechts eens naar eisch gelukte!
Dat ik den scherpen pyl, door wien ik wierd doorboord,
Opdat gy 't moordtuig zaagt, een oogenblik me ontrukte!
Pamira! dat myn mond, op uwen mond gekneld,
Myn vuur u voelen deed, als gy myn' adem voelde!
Dat ieder heete zucht, myn blakend harte ontsneld,
Uw hart in liefde ontstak en my uw koelheid koelde!
Pamira! welk een droom!... Goôn! dat ik 't hopen dorst!
Dat ik haar lippen drukte en aan haar' boezem rustte!
Ja, myn verliefde ziel vloog over in haar borst,
Terwyl ik stervend streelde en zielloos noch haar kuschte!
Waar hebt ge, ô wreede min! myn' zwakken geest vervoerd?
Strekt ge óók uw kracht dan uit tot op de ontstelde zinnen?

Gy hebt myn borst ontvlamd en myn verstand beroerd,
En doet met lyf en ziel en hart en geest my minnen.
Ja, ik-alléén bemin; ja, ik slechts voel de smart
Waarby geen foltring haalt, hoe fel en wreed ze ook schyne:
De min versaamde, ô schrik! uit aller minnaars hart
Het vuur, dat hen doorgloeide en stortte 't in het myne!
Ja, Venus! wees voldaan: het offer, u gebragt,
Is u en zyner waard', door wien het wierd ontstoken;
Ik, die de liefde ontvlood, de schoonheid heb veracht,
Voel in 't verteerend hart haar eeuwig recht gewroken.
Wanneer, ondoofbaar vuur, dat al myn bloed verpest,
Dat my versmelt, verzengt! wanneer toch zult gy smooren?
ô Dorst, die my versmacht! wanneer word gy gelescht?
En, lang vervlogen rust! wanneer word gy herboren?
Hergeef me in 't eind' myn rust, die 'k u ten offer gaf,
Pamire! en stil de pyn, die lang my, langzaam, griede;
Verkeer in 't wenschlykst loon myn nooitgevoelde straf:
Bedrieg de wraak der min door uwe wederliefde.
Voel, voel dit kloppend hart, dat gy-alleen doet slaan;
Aanschouw dit zwak gestel, door u zyn sterkte onttogen;

Doorgrond myn mymrend brein; ontmenschte! staar my aan:
Lees in myn kwynend oog de zege van uwe oogen.
Ik adem slechts door u, beschikster van myn lot!
Myn leven, dat ik vloek, heeft slechts om u noch waarde;
Gy zyt myn troost, myn hoop, myn hulp, myn heil, myn God!
Niets ken ik buiten u, in hemel noch op aarde.
Gy zyt alleen myn wensch, ô bron van al myn pyn,
ô Troost in al myn' ramp, uit u slechts voortgerezen!
Geen hemel, zonder u, kan me ooit behaaglyk zyn,
En de afgrond zou, met u, my zelfs bekoorlyk wezen!

Aan de meisjes.

Hebt dank, lieve meisjes! wy zyn dien u schuldig:
Hebt dank voor de zorgen, waarmeê gy, geduldig,
 Uw schoonheid verrykt en vernieuwt, ons ter gunst':
Steeds weet gy by 't fraaije nóch fraaiheids te voegen;
Gy wilt ons niet bloot met natuur vergenoegen,
 Maar paart aan haar giften de gaven der kunst.

Hebt dank voor die lintjes, die strikjes, die kantjes,
Die krullende lokjes, dien tooi, door uw handjes,
Met toovrenden zwier, aan uw leden gepast;
Hebt dank voor dien smaak, die, gestaag onderscheiden,
En altyd bekoorlyk, hoe vreemd tusschenbeiden,
Door wisslende praal ons verrukt en verrascht.

Maar hoe ook behaagzucht u tooije en hertooije,
Dat niets toch uw hartjes omkleede of verplooije,
Geeft nooit toch de liefde aan de mode ten pryz';
Bewaart ons uw hartjes, uw trouw en uw gunstjes,
Behaagt ons verwisslend door duizende kunstjes,
Maar mint ons altoos toch op de oudene wyz'.

De verklikking.

Venuszoon mist al 't vermogen,
En zyn fakkeltje is gedooft;
All' zyn pyltjes zyn geroofd:
Doris heeft die in hare oogen,
En zy schiet 'er mede in 't rond
En zyzélf blyft ongewond.

Venuszoon heeft uitgeklonken
Dat aan hem, die openbaart
Waar zyn pyltjes zyn bewaard,
Wat hy vraag' zal zyn geschonken:
Daar hy die belooning geeft,
Ga ik klikken wie ze heeft.

Venuszoon! ik weet uw wapen:
Doris voert het in haar oog,
't Schiet, als met uw' eigen boog,
En elk schichtje treft de knapen:
Neem uw pylon, Venuszoon!
En geef Doris my tot loon.

Liefdewraak.

'k Zal my strenge wraak verschaffen,
Dafne straffen
Voor haar koelheid en haar' waan;
'k Mogt haar steenen hart verzagten,
'k Eisch vergoeding voor myn klagten,
Honderd kuschjes voor één zuchtje, duizend kuschjes voor één 'traan.

Haar bekoorlykheden bloeiden
En ontgloeiden
Duizend wenschen in myn borst;
Zy verbood ze my te smaken:
'k Zal ze zwelgen, in het blaken,
En myn' brand op nieuw ontgloeijen, in het lesschen van myn' dorst.

Zy ontzei me een handendrukje,
't Minst gelukje,
Dat ten troost strekte aan myn smart;
'k Zal thans woekrend my betalen,
'k Zal 't verlorene achterhalen,
En haar prangen en herprangen tot zy vastkleeft aan myn hart.

'k Zag haar' vollen boezem zwoegen:
Wreed genoeg,
Zo geen liefde dien ontryg!
'k Zal thans zelf hem openrukken,
Kusschen, nypen, rollen, drukken,
Tot ik, dronken van genoeg, aêmloos voor haar nederzyg'.

Ja, ik zal my wraak verschaffen,
'k Zal haar straffen,
Door onbluscbre drift bezielt;
'k Zal myn liefde staag verheffen,
Zelfs haar schoon doen óvertreffen,
En 't zo veel te meer genieten als zy langer my 't onthield.

De jagtpyl.

Lidia, de schoonste schoone
Van de streek, door haar bewoond,
Was godes van aller harten,
Door de liefde 'er toe gekroond.

Zonder willens was zy Venus,
Die den koelsten zin bekoort,
Zonder willens, 't minnewigtje,
Dat het hardste hart doorboort.

Maar, zy paarde stugge koelheid
Aan haar liefdeöntfonkend schoon;
Maar zy doemde Venus gunsten
En 't gezag van Venus zoon.

Eens zat ze, onder 't riet verscholen,
Op het zoomtje van den vloed,
En elk golfje, haar genaderd,
Kuschte nedrig haren voet.

Eensklaps vliegt een pyl, in 't snorren,
Dóór haar hairvlecht, in de lucht,
En een kreet van 't siddrend meisje
Volgt hem, gillende, in zyn vlugt.

Eensklaps stort een jonge jager,
Schieter van 't verdoold geweer,
Door haar' luiden schreeuw getrokken,
Hygend voor haar voeten neêr.

‘Och, ik wondde u!’ roept hy angstig:
‘Dat des hemels wraak my straff!’
Maar het meisje stilt zyn zorgen,
‘t Meisje wischt zyn tranen af.

‘k Acht me,’ roept hy, teder vleijend,
‘Nochtans met uw’ haat belaên,
T’zy ge, tot verzoeningsteeken,
My één kuschje toe wilt staan.’

‘t Meisje gunt, de jager neemt het,
En hy neemt ‘er meer en meer,
En hy drukt haar aan zyn’ boezem,
En zy stelt zich niet te weer.

De avond valt: zy spoeden beiden
Naar het eigenst vlekje heen:
Beider harten zyn vereenigd,
Beider hutten worden één.

Al de landjeugd schoolt te samen,
Alles fluistert, klein en groot,
Dat het minnewigtje zelve
't Pyltje van den jager schoot.

Hoe dan wilt gy, stugge schoonen!
't Minvermogen stout weêrstaan?
Amor leent, om u te treffen,
Zelfs de pylon van Diaan'.

Raadgeving.

Minnaars! wilt ge uit vryen gaan,
Trekt uw stoutste schoenen aan,
Schudt uw kindsche bloêheid uit,
Maakt van uw meesteres uw' buit,
Neemt het kuschje vóór gy 't vraagt:
Nimmer wint hy, die niet waagt.

't Vrouwenhart blyft koel en wreed
Voor ons zuchten en ons leed;
't Spot wat met der blooden hoop',
't Is voor tranen niet te koop,
Maar aan hem, die 't stout bestryd,
Onderwerpt het zich altyd.

Overvallen wy met kracht
Dan dat listig zwak geslacht;
't Houd zich moedig, zyn wy laf,
't Is bloóhartig, zyn wy straf,
Geven wy dan nooit, te onwys,
Onze magt aan haar ten pryz'.

Waapnen we ons zo als 't behoort,
Trekken wy met stoutheid voort,
Toonen we ons gerecht gezag,
Levren wy de schoonen slag,
Doen wy háár de kluisters aan,
Eer ze onszélv' in kluisters slaan.

Klagt.

Ik zag my, helaas! door Driope beminnen,
Met teder gevoel,
Maar thans is zy gram en ontrefbaar van zinnen;
Maar thans is zy koel.

De min had zyn' koker te kwistig ontsloten,
Al vlammend naar buit:
Thans rukt hy de pylonen, te spilziek verschoten,
De boezems weêr uit.

Ik voel noch een' schicht, die my foltert, ô liefde!
Ontruk hem my vry,
Of geef dien te rug, die Driope doorgriefde,
Of neem deez' 'er by.

De liefde, op het ys.

De wintervorst vierde zyn woede den toom,
En dempte met ysschors het meir en den stroom;
De veldvreugd verruilde met de ysvreugd van plaats.
En meirtjes en stroomtjes weërkaatsten de schaats.

Schoon Elsje, een boerinnetje, poezel en mals,
Verloor, in het zwenken, de boot van haar' hals,
En Koenraad, de slinkste gezel van al 't oord,
Ontdekt die en raapt haar en ryd 'er meê voort.

‘Wat deert u, schoon Elsje?’ dus vraagt hy welras,
Terwyl zy, al schreijende, zoekt op den plas:
‘Myn bootje,’ dus roept zy, ‘helaas! ben ik kwyt!
Het is my ontvallen in sneeuwhoop of byt.’ -

‘t Was wis van een' vryer, tot meerder verdriet.’ -
‘Neen, 't was van myn moeder, ik kreet anders niet.’ -
‘Kom, laat ons dan zoeken, licht vinden wy 't weêr:
Men zwier' dan en gier' dan de baan op en neêr.’

Zy ryden en glyden en snyden door 't ys,
En yllen en zeilen het spiegelpad grys;
Hy snort haar vóóruit met een' zwierenden zwaai,
En vangt haar weêr op met een' knarssenden draai.

Zy streven en zweven het baantje ten end',
En wiegen en vliegen in de opene tent,
En klinken en drinken, en leggen reis aan,
En waaijen en zwaaijen op nieuw langs de baan.

Het schaatsje van 't meisje springt los van haar been,
Zy valt en zy stuift als een sneeuwvlokje heen;
De knaap ylt haar na en heft ze op met een til,
En zoent, waar 't haar zeer doet, de pyn aanstonds stil.

Nu ryden weêr beiden, het meisje achter hem,
Met handen in handen, steeds vaster van klem;
De koû maakt haar boutjes en kaakjes wel styf,
Maar innig toch voelt zy geen koude in het lyf.

Zy pozen en kozen; hy zoent haar een blos,
Terwyl trapt zy willens haar schaatsje weêr los;
Hy bind en herbind het en aarzelt en teemt,
En vraagt en verkrygt wat en wenscht noch en neemt.

De landjeugd reed af en het maanlichtje klom,
En Koenraad gaf Elsje haar bootje weêrom,
En gaf haar een ringetje en zoende haar teêr,
Maar, hield toch haar hartje en gaf nimmer 't haar weêr.

Krygslit.

Is de Grieksche legerknecht,
Moede van 't vergeefsch gevecht,
In 't bedrieglyk paard gekropen,
Trojes muren ingeslopen,
Liefde nam, in 't loos verraad,
De eigen booze list te baat.

Ik weêrstond zyn magt gerust,
Maar, vervoerd door dartlen lust,
Knelde ik me eens op Frynes lippen:
'k Voelde iets in myn' boezem glippen,
En ontwaar thans, tot myn smart,
Dat de min zit in myn hart.

'k Ben niet, naar gebruik en recht,
Overwonnen in 't gevecht;
Liefde, in Frynes mond gekropen,
Is myn' boezem ingeslopen:
Liefde nam, in 't loos verraad,
Agamemnons list te baat.

Felanus en Mirta.

Felanus ging door de dreven,
Lieve Mirta aan zyn zy';
't Knaapje, in d' eersten bloei van 't leven,
't Meisje, jonger noch dan hy.

Beiden koutten, beiden speelden,
Beiden zongen, even schel,
Beiden vleiden, beiden streelden,
En een kuschje sluitte 't spel.

‘Laat ons weêr een nieuw beginnen,’
Riep de knaap, met blyden geest:
‘Lieve Mirta moog' 't verzinnen,
Wat zy kiest bekoort my 't meest.’

‘Zo men, onder 't groen der bladen,
Woorden in den boomstam dreef?
Zo ik,’ zei ze, ‘uw schrift moest raden,
En gy raden wat ik schreef?...’

‘Goed verzonnen!’ roept de herder:
‘Spoedig in de schors gegrifd!’
De een snyd hier en de ander verder,
En de liefde stiert de stift.

Beiden zien ze, reisje op reisje,
Teêr verrukt, elkandren aan:
‘Ik bemin u,’ schreef het meisje,
‘Ik bemin u,’ schreef Felaan.

‘Raad!’ roept Mirta, ‘raad ter degen:
‘k Geef een kuschje, zo gy 't gist.’
‘Raad!’ roept ook de knaap daartegen,
‘k Eisch een kuschje, zo gy mist.’

Beiden raden, maar, te onvreden,
Staag vergeefs, naar 't geen 'er stond:
Beiden toonen wat zy sneden,
En zy knellen mond aan mond.

Duizend kuschjes straffen 't missen,
Duizend loonen 't zoet geschryf,
Dat de tyd nooit uit moog' wisschen,
Dat de roem der liefde blyv't

Daaglyks, als zy vruchten torsschen:
Langs de dreef heen, naar de mart,
Lezen beiden in de schorssen,
Wat zy voelen in het hart.

Ophitsing.

Vlieg naar Lemnos, rad ter been,
Vlugge liefde! vlieg 'er heen:
Laat Vulkaan uw stompe pylon
Spitser smeden, scherper vylon,
Geef, al waar 't, hem dubbel loon:
Neem vergelding voor uw' hoon.

Karileen, die trotsch u tart,
Weert uw wapen van haar hart:
Laat uw wraak ze in 't eind' verwinnen:
Dwing ze in 't eind' my weêr te minnen...
'k Pleit niet voor myzelve, ô neen!
'k Pleit voor u, ô liefde! alleen.

Uw gezag staat op den toets:
Toon het grootsch en onverhoeds,
Door het koelste hart te ontfonken;
't Zy aan my ten pryz' geschonken...
'k Pleit niet voor myzelv', ô neen!
'k Pleit voor u, ô liefde! alleen.

Grief de trotsche, wond ze zwaar,
Of uw glori loopt gevaar;
Doe haar blaken zonder blusschen,
Doe haar me in vervoering kusschen...
'k Pleit niet voor myzelv', ô neen!
'k Pleit voor u, ô liefde! alleen.

Toon uw rechten, wreek uw' smaat,
Fnuik de trotsche, straf haar' haat,
Sla haar dubble minnesmarte,
Werp ze aan myn ontsloten harte...
'k Pleit niet voor myzelv', ô neen!
'k Pleit voor u, ô liefde! alleen.

Kozery.

Kom, Rozire! hier gekuscht,
Hier ontstoken en gebluscht,
Hier genomen en hergeven!
Laat ons mond aan lippen kleven,
Laat ons hygen door den drang
Van de boei, die ons omvang',
Van onze armen, die, in 't nypen,
Dichter sluiten, vaster grypen,
Tot, haars ondanks, de enge borst,
Vlammend, naar verluchting dorst,

En, versmachtend van verrukking,
Harder zwoegt by elke drukking,
 En, al tergend meer verzwakt,
 Aêmloos naar den adem snakt,
En de lippen zelv' verdroogen,
En 't geluid ons is ontogen,
 En met moeite een zagte zucht
 Uit den naauwen gorgel vlugt.
Boei uw blikken aan myn lonken:
Laat ze kwynen, laat ze ontfonken,
 Tot ons hart, te fel gegloeid,
 Smeltend, langs de lippen vloeit,
En het een zich mengt door 't ander,
Plaatsverwisselt met elkander,
 En myn borst het uwe drinkt,
 En het myne in de uwe zinkt,
En wy saam, van liefde aan 't sneven,
Door een nieuw gevoel herleven,
 Uit den zoetsten droom ontwaakt,
 En door feller gloed geblaakt,

En door sterker drift bevangen,
Weder kozen, weder prangen,
Tot de steeds verhitte gloed
't Hygend ligchaam trillen doet,
En de vlam, die wy ontwaren,
Door het bloed slaat en door de aëren,
En de vuurstroom, ongekeerd,
Ons verweldigt en verteert,
En wy ziel en zintuig derven,
En op nieuw van weelde sterven,
En op nieuw, na nieuwe rust,
Blaken in herboren lust!
Nooit moge ons 't genot verzaden!
Laten we ons 'er staag in baden,
Putten we, eer de tyd het stuit,
Zwelgend, tot den bodem 't uit;
Blyven wy, wat cyns we ontvingen,
Schatting van de liefde dwingen,
Die ze, dienstbaar, overdryft
En betaalt en schuldig blyft.

Besluit.

Leg ik, moede, 't speeltuig neder
Uit de klangeknelde hand,
Och, myn hart slaat even teder,
't Hart, waar nóch de liefde in brand,
Schoon de cither zich ontspant.
Liefde, schutsgod, wien ik love,
Pronkbeeld van myn praalloos lied!
Schoon ik u myn lier ontroove,
Dat myn offervuur niet doove
En ontroof me uw' invloed niet.

Andren moog' de glori wenken,
Dat zy zingen als ik blaak,
Dat zy schetsen wat ik smaak:
Andren moogt gy lauwren schenken,
Och, schenk my alleen-vermaak.
Groeft de tyd me eens hoofd en wangen,
Niets maak' voor uw gunst me ooit koel;
Blyf me in rozenketens prangen,
En, onttrek ik u myn zangen,
Nooit onttrek ik u 't gevoel.
Laat de lier dan vry me ontglyden;
'k Zal niet beurtlings, als voorheen,
Ziel en zang u offren, neen!
Maar, om beter 't u te wyden,
Wye ik u myn hart-alléén.